

Leder

Temanummer del 1: Gottlob Frege

I forbindelse med at Freges mest sentrale tekster nå er blitt oversatt til norsk for første gang (Pax Forlag, 2014), ønsket jeg å luften og øke interessen for Frege i norsk filosofi med et spesialnummer i NFT. Takk til sjefsredaktør Kjersti Fjørtoft for å la det bli en virkelighet.

En av hovedgrunnene til at jeg ønsker at Frege skal leses nå også på norsk er det faktum at han revolusjonerte akademisk filosofi ved å trekke den i en mer formell og presis retning. Klarheten, og dybden, man finner i Freges skriving og tenkning er fortsatt et ideal vi bør etterstrebe. Noen av argumentene hans, for eksempel de vi finner til fordel for mening og tanker som objektivt eksisterende abstrakte objekter, står fortsatt på egne ben, som sterke argumenter vi ikke har noe klart og overbevisende motsvar til. Det gjør også skillet han trekker mellom begrep og objekt. Nettopp Frege sine ideer angående mening og tanker, og begrep og objekt, er noe flere av bidragene som er med berører på interessante måter (Asheim, Sørli).

Gitt den relativt store interessen for både Kant og Wittgenstein i Norge, bør Frege også være av stor interesse i Norge. Frege hadde stor respekt for Kant, og bruker masse tid og plass på å kritisere ham. Frege kan faktisk leses som et svar til Kants matematikkfilosofi, da Frege ønsker å etablere aritmetikk på rent logisk grunnlag, uavhengig av Kants Anschauung. Frege var også en av Wittgensteins største inspirasjonskilder, og

de møttes som kjent personlig. Flere av bidragene som kom med i dette nummeret (Linnebo, Sørli, Bengtsson) berører interessante forhold mellom både Kant og Frege, og Wittgenstein og Frege. Noen av bidragene går også rett i kjernen av Freges hovedprosjekt: matematikkens filosofiske grunnlag (Alnes, Linnebo).

Frege står for meg som et ideal vi alle bør etterstrebe å overgå, både i klarhet og dybde. Jeg håper derfor med dette nummeret, sammen med Freges tekster på norsk, at vi kan få en livlig og engasjerende diskusjon angående Freges filosofi også i norsk sammenheng, for ikke å nevne i skandinavisk sammenheng. Det er berikende å lese og tenke omkring en filosof på flere språk.

Einar Duenger Bøhn
Oslo, oktober 2013.

Temanummer del 2: Kunnskapsteori

Vi fortsetter dette dobbelt-nummer av Norsk Filosofisk Tidsskrift med en del om kunnskapsteori, noe som skyldes at vi fikk inn mange bidrag til forrige nummer om dette tema. James McGuirk diskuterer Hubert Dreyfuss' verker om praktisk, intelligent handling, og argumenterer for at Dreyfuss faller tilbake i den dualisme mellom det fysiske og det mentale som han opprinnelig mente å kritisere. Tero Tulenheimo utvikler en teori som skal forklare hvordan intensjonelle innstillinger kan være rettet mot objekter som ikke eksisterer, for eksempel hekser.

Jonathan Knowles, Michal Amundsen og Erling Skjei tar utgangspunkt i Neil Gascoigne's *Skepticism*, og diskuterer hvordan skeptiske argumenter kan imøtegås med skeptiske argumenter – uten å havne i nye former for skeptisisme. Vi avslutter numme-

ret med Ole Martin Moens anmeldelse av Morten Magelsen: *Menneskeverd i klinikk og politikk*.

Kjersti Fjørtoft, redaktør